

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 6.6.2007
KOM(2007) 295 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI

**2008 m. žvejybos galimybės
Europos Komisijos politikos pareiškimas**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI

2008 m. žvejybos galimybės Europos Komisijos politikos pareiškimas

TURINYS

1.	Įvadas	3
2.	Padėties įvertinimas	4
2.1.	BŽP reforma.....	4
2.2.	2003–2007 m. mokslinės rekomendacijos ir sprendimai dėl BSLK.....	4
2.3.	Ekonominiai aspektai	6
2.4.	Žvejybos pastangos	7
2.5.	Rezultatai.....	8
3.	Tolesni veiksmai	8
3.1.	BSLK nustatymas ištekliams, kuriems nepateiktos su atsargumo ribomis susijusios kiekybinės prognozės	9
3.1.1.	Ištekliai, dėl kurių mokslo agentūros yra pateikusios rekomendacijas	9
3.1.2.	Ištekliai, dėl kurių mokslinės rekomendacijos nepateiktos.....	10
3.2.	BSLK nustatymas saugių biologinių ribų reikalavimų neatitinkantiems ištekliams .	11
3.3.	BSLK nustatymas menkių ištekliams, kuriems taikomas menkių atkūrimo planas ..	11
3.4.	Žvejybos galimybės, susijusios su pastangų valdymu	12
4.	Techninės priemonės.....	12
5.	Kiti klausimai	13
6.	Išvada	13

1. ĮVADAS

Komisijos komunikate Nr. COM(2006)246 „Konsultacijų dėl Bendrijos žvejybos valdymo gerinimas“ yra pateiktas naujas darbo metodas, skirtas metinėms žvejybos galimybėms nustatyti. Tą metodą sudaro ir Komisijos nuomonės apie 2008 m. žvejybos galimybes. Pagrindiniai šio politikos pareiškimo (kaip ir ankstesnių pareiškimų) objektai yra žvejybos galimybės Šiaurės Rytų Atlante ir Baltijos jūroje.

Komisija dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą valdyti žvejybą pagal ilgalaikius planus. Bus kuriami nauji planai, o dabartiniai bus įgyvendinami ir tikslinami. Ilgalaikiuose planuose nenumatytiems žuvų ištekliams yra rengiamos bendrosios taisyklės. Be to, 2006 m. Komisija pateikė Komunikatą dėl ES tausiosios žuvininkystės įgyvendinimo taikant didžiausio ilgalaikio sugaunamo kiekio principą¹ ir 2007 m. tarsis su suinteresuotosiomis šalimis ir stengsis gauti mokslines rekomendacijas dėl žvejybos valdymo, kad suinteresuotosios šalys galėtų sumažinti sąnaudas, padidinti sugaunamos žuvies kiekį ir pajamas. Remiantis minėtu metodu, bus rengiami būsimieji ilgalaikiai planai.

Kol rengiami ilgalaikiai planai, kuriuose numatyta įgyvendinti didžiausio ilgalaikio sugaunamo kiekio (angl. MSY) principą, žvejybos galimybės turėtų padėti išlaikyti esamas saugias išteklių biologines ribas, atkurti išteklių, kurių saugios biologinės ribos peržengtos, ribas arba prie tų ribų priartėti (net jei tai daroma pamažu), bet neturėtų pabloginti padėties, t. y. neturėtų leisti nutolti nuo saugių ribų. Be to, nustatytos žvejybos galimybės neturėtų atitolinti didžiausio ilgalaikio sugaunamo kiekio principo įgyvendinimo.

Komisija dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą tartis su suinteresuotosiomis šalimis ir valstybėmis narėmis dėl žvejybos galimybių nustatymo. Turėtų būti tariamasi dėl taikytinų ilgalaikių metodų bei taisyklių ir nagrinėjamas galimas siūlomo metodo poveikis, įskaitant ekonominį ir socialinį poveikį. Pirmasis politikos pareiškimas 2006 m. buvo paskelbtas per vėlai, kad konsultacijos iki gruodžio mėn. Tarybos posėdžio būtų rezultatyvios. Formuluodama savo pasiūlymus, Komisija vis dėlto pasinaudojo tame komunikate nurodytomis taisyklėmis ir rekomendacijomis. Daugelis gautų rezultatų valstybėms narėms Taryboje buvo priimtini. 2007 m. politikos pareiškimas pateikiamas daug anksčiau, ir Komisija tikisi, kad suinteresuotosios šalys bei valstybės narės įsitrauks į naudingas diskusijas dėl žvejybos galimybių nustatymo, taikant mokslu pagrįstus metodus ir atsižvelgiant į ekonominius bei socialinius padarinius.

Komisija prašo, kad mokslininkai pateiktų rekomendacijas dėl ilgalaikio politikos pareiškimo taisyklių įgyvendinimo poveikio. Gavusi minėtas rekomendacijas, taip pat atsižvelgdama į valstybių narių ir suinteresuotųjų šalių bendradarbiavimą, ji gali keisti savo metodą. Tačiau teikdama pasiūlymą, Komisija ketina laikytis priimtų ilgalaikių metodų, nebent 2008 m. mokslinėje rekomendacijoje atsirastų svarbių ir netikėtų naujų elementų.

---

¹ Tikslas – įgyvendinti įsipareigojimus, kuriuos Bendrija prisiėmė 2002 m. pasaulio aukščiausiojo lygio vadovų susitikime tvaraus vystymosi klausimais; COM(2006) 360

Politikos pareiškimo taisyklės turėtų atitikti kitas Bendrijos strategijas, pavyzdžiui, Biologinės įvairovės veiklos planą ir siūlomą Jūrų strategiją. Nors Jūrų strategija dar tik aptariama, numatoma, kad taikant minėtus metodus turėtų būti pasiekti panašūs tikslai.

2. PADĖTIES ĮVERTINIMAS

2.1. Bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) reforma

Komisija, rengdama 2002 m. Bendrosios žuvininkystės politikos reformą, padarė išvadą², kad daugelis išteklių neatitinka saugių biologinių ribų reikalavimų, yra per daug naudojami arba juos sudaro tik nedidelis subrendusių žuvų kiekis. Iš esmės taip atsitiko dėl to, kad buvo nustatyti mokslinėse rekomendacijose siūlomas ribas viršijantys saugauti leidžiami kiekiai, o laivyno valdymo planuose nustatyti tikslai nebuvo pakankamai aukšti. Šią padėtį dar pablogino nepakankamas reglamentų nuostatų vykdymas. Dėl to sektorius tapo nesaugus ir sumažėjo pelningumas. Suinteresuotosios šalys nepakankamai įsitraukė į bendrosios žuvininkystės politikos valdymą. Dėl į jūrą išmetamų žuvų, geriausių rūšių atrankos ir reglamentų nesilaikymo nepakako kaip išsaugojimo priemonę taikyti tik bendrą sugautų leidžiamą kiekį (BSLK). Be to, buvo atkreiptas dėmesys į mokslinėmis rekomendacijomis dėl ekosistemų, duomenų rinkimą ir mėginių ėmimą bei reikalingus mokslinius išteklius daugiau mokslo perduodant visuomenės interesų sričiai ir geresnę analizę, padedančią priimti sprendimus. Vis labiau susirūpinimą kėlė ekonominiai ir socialiniai aspektai.

Vykdamas 2002 m. reformą, buvo padaryta svarbių pakeitimų. Sukurti regioniniai patariamieji komitetai. Komisija sustiprino konsultacijas su suinteresuotosiomis šalimis ir į savo pasiūlymus įtraukė svarbiausias suinteresuotųjų šalių rekomendacijų dalis, daugiau dėmesio skyrė socialiniams ir ekonominiams padariniams. Į ilgalaikius planus įtraukta daugiau išteklių. Kaip papildoma išsaugojimo priemonė buvo plačiau diegiama pastangų valdymo sistema. Daug pastangų padėta kontrolei ir nuostatų įgyvendinimo užtikrinimui gerinti. Taikydama BSLK ir kvotų politiką, Komisija įvykdė pagrindinį suinteresuotųjų šalių reikalavimą – nustatyti 15 % BSLK kitimo ribą. Atkreiptas dėmesys į valstybių narių Taryboje išsakytas nuomones, o žvejybos galimybės Taryboje tik labai retais atvejais buvo patvirtintos be atitinkamos valstybės narės sutikimo. Kai kurios valstybės narės pastebimai patobulino savo taikomas kontrolės ir įgyvendinimo užtikrinimo sistemas.

2.2. 2003–2007 m. mokslinės rekomendacijos ir sprendimai dėl BSLK

Prieš svarstant sprendimus, kurie bus priimami 2008 m., būtų tikslinga trumpai apžvelgti naujausius politikos pokyčius. Ilgalaikės šiaurinių jūrų lydekų, Biskajos įlankos jūrų liežuvių, Šiaurės jūros juodadėmių menkių, skumbrių ir ledjūrio menkių išteklių valdymo priemonės buvo naudingos sektoriui ir pagerino išteklių valdymo tvarką. Jau atkurti ir saugias biologines ribas atitinka šiaurinių jūrų lydekų ištekliai, pavyko padidinti jūrų liežuvių BSLK Biskajos įlankoje ir vakarinėje Lamanšo sąsiaurio dalyje, tuo pačiu metu tebemažinant žuvų mirtingumo dėl žvejybos lygį.

---

2 Žalioji knyga. Bendrosios žuvininkystės politikos ateitis. Liuksemburgas, Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras, 2001 m. ISBN 92-894-0904-5, 47 p.

Tačiau menkių išteklių atkūrimo priemonės ir atkūrimo planas nedavė lauktu rezultatų.

Komisija dar kartą išnagrinėjo nuo 2002 m. pateiktas mokslines rekomendacijas ir priimtus sprendimus (1 lentelė):

1 lentelė. 2002 m. mokslinių rekomendacijų ir sprendimų dėl BSLK santrauka³

	2003 m.	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.
Rekomendacijos pateikimo priemonės					
BSLK, pagrįsti įvertinimu ir prognozės lentelėmis (*)	40	34	40	31	29
BSLK, pagrįsti atitinkama kiekybine rekomendacija	60	53	55	66	62
BSLK be rekomendacijos	31	40	39	29	35
(*) Jei viena rekomendacija yra skirta dviem BSLK, ji nelaikoma dviem rekomendacijom.					
Išteklių būklės priemonės					
Ištekliai, dėl kurių pateikta nulinio BSLK rekomendacija.	24	13	12	14	20
Saugių biologinių ribų neatitinkantys ištekliai	30	29	26	26	26
Saugias biologines ribas atitinkantys ištekliai	12	10	14	11	12
Ištekliai, kurių su saugiomis biologinėmis ribomis susijusi būklė nežinoma	42	54	54	58	59
BSLK, kai su F_{MSY} susijusi būklė yra žinoma			34	23	33
BSLK, kai žvejyba viršija F_{MSY}			32	21	30
BSLK, neviršijantys F_{MSY}			2	2	3
Metinių sprendimų priemonės (negalutinės)					
Vidutinis nuokrypis nuo rekomenduojamo sugauto kiekio (%)	42%	48%	57%	47%	43%
<i>2000 m. įvertintų išteklių:</i>					
F pokyčių vidurkis, jei išnaudojamas visas BSLK (%)	-11%	-19%	-4%	-5%	-4%
F susijęs su F_{pa} , jei išnaudojamas visas BSLK (%)	101%	90%	99%	101%	101%

Šioje lentelėje išryškėja kelios naujausios tendencijos. Pavyzdžiui, mokslininkai vengia teikti trumpalaikėmis prognozėmis paremtas rekomendacijas.

Prognozių skaičius sumažėjo nuo 40 iki 29, nors rekomendacijų dėl sugavimų mokslininkai pateikė beveik tiek pat. Taip galėjo atsitikti dėl blogesnės duomenų kokybės arba dėl to, kad yra daugiau žinoma apie duomenų ribotumą. Teikdami rekomendacijas, mokslininkai pasirinko paprastesnius principus, pavyzdžiui, tai, kad nepageidautina didinti sugaunamų išteklių kiekį, jei nežinoma, ar tokia žvejyba bus tausi. Tai atitinka atsargumo principą, įtrauktą į bendrosios žuvininkystės politikos tikslus, ir yra tinkamas pagrindas pasiūlymams dėl BSLK.

3 Techninį šios lentelės pagrindimą paprašius gali pateikti Komisijos tarnybos.

Panašu, kad išteklių, kuriems gresia pavojus, skaičius nei didėja, nei mažėja. Maždaug keturi penktadaliai išteklių neatitinka nustatytų saugių biologinių ribų. Išteklių rūšių, kuriems nustatytas nulinis sugauti leidžiamas kiekis, skaičius yra stabilus – apie 13 rūšių⁴. Vidutinis sprendimuose dėl BSLK nurodytas kiekis yra daug didesnis nei mokslininkų rekomenduojamas metinis kiekis, nors įvairių išteklių procentinė dalis skiriasi. Tai lėmė labai nedidelį žvejybos poveikio sumažėjimą. Tik trijų rūšių ištekčiai, kuriems taikomi BSLK (Šiaurės jūros juodadėmės menkės, Šiaurės jūros ledjūrio menkės ir Biskajos įlankos arnoglosai), naudojami laikantis 2002 m. Johanesburge vykusiame JT pasaulio aukščiausiojo lygio vadovų susitikime priimto išsipareigojimo taikyti didžiausio ilgalaikio sugaunamo kiekio principą. Ir toliau nustatant daug didesnius, nei yra rekomenduojama, BSLK kiekius, žuvininkystės sektoriui kyla didelis pavojus. Tuo labiau kad, netinkamai užtikrinant įgyvendinimą, minėti BSLK jau ir taip pereikvojami.

2.3. Ekonominiai aspektai

Ekonominiai žvejybos aspektai taip pat pakito. 2006 m. padidėjo kelių žuvininkystės produktų nominalios kainos. Kai kurių svarbių rūšių kainos išlieka panašios arba sumažėjo, atskleidžiamos tai, kad ES rinkose vyko dideli trumpalaikiai svyravimai. Kiti veiksniai, pavyzdžiui, kiekvieno laivyno sąnaudų struktūra, turėjo didelį poveikį ekonominės veiklos rezultatams.

Įvairių laivynų, šalių ir regionų ekonominės veiklos, susijusios su žvejyba ES, rezultatų tendencijos skyrėsi, atsižvelgiant į kainų, iškraunamo kiekio, veiklos išlaidų (ypač kuro sąnaudų), fiksuotų išlaidų grynąjį ekonominį balansą ir bendrą ekonominį našumą. Šie ekonominiai skirtumai grindžiami skirtingu kapitalo intensyvumu, ūkio struktūra, vietinių žuvų rinkų veikla ir tendencijomis.

Daug kuro sunaudojantis tralerių laivynas dėl padidėjusių kuro kainų pastaraisiais metais patyrė didžiausius ekonominius nuostolius, o mažiau kuro naudojančių laivų ekonominiai rezultatai sąlyginai pagerėjo.

Naujausi ekonominiai duomenys leidžia daryti prielaidą, kad kai kurių ES laivynų našumas gerėja. Atsižvelgiant dar ir į pozityvesnius kainų pokyčius, galima tikėtis bendro ekonominės veiklos rezultatų pagerėjimo. Siekiant įvertinti skirtingas įvairių laivynų, šalių ir regionų tendencijas, visa tai turės būti išnagrinėta išsamiau.

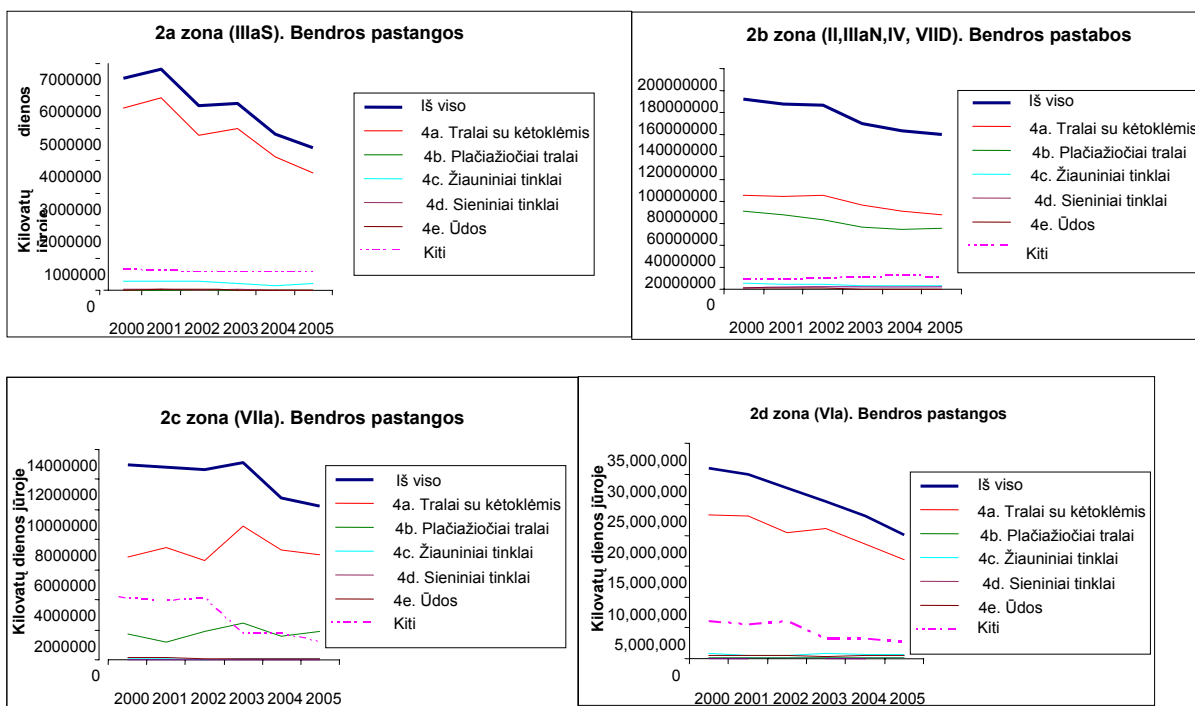
⁴ Išskyrus žuvis, kurių, vykdant mišrią žvejybą, 2002 m. rekomenduota negaudyti, ir neatsižvelgiant į 2006 m. pateiktą rekomendaciją dėl išseiktų ryklių, rombinių rajų ir rajų išteklių.

2.4. Žvejybos pastangos

Nuo reformos pradžios žvejybos pastangų apribojimai buvo nustatyti Vakarų vandenims⁵, gėlavandenių žuvų rūšims⁶ ir atkuriamiems ištekliams⁷.

Pagal Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitetui (ŽMTEK) valstybių narių pateiktus duomenis, bendrosios 2005 m. vykdytos žvejybos pastangos, palyginti su 2000 m., sumažėjo maždaug 15 % Kategate, apie 20 % – Šiaurės jūroje, Skagerake ir rytinėje Lamanšo sąsiaurio dalyje, apie 35 % – į vakarus nuo Škotijos ir apie 35 % – Airijos jūroje. Įvyko pokyčių, susijusių su kai kurių tipų žvejybos įrankių panaudojimu: sumažėjo žvejybos naudojant didelių akių (daugiau kaip 100 mm) tralus pastangos ir padidėjo žvejybos naudojant mažesnių akių (70–99 mm) tralus pastangos (2 lentelė).

2 lentelė. Žvejybos pastangos (kilovatų dienos jūroje) pagal žvejybos įrankių grupę. Viršutinė eilutė: kairėje – Kategatas, dešinėje – Šiaurės jūra ir Skagerakas. Apatinė eilutė: kairėje – Airijos jūra, dešinėje – Škotijos vakarinė dalis. Šaltinis – ŽMTEK.

Nepaisant šių bendrų žvejybos pastangų mažėjimo tendencijų, padidėjo žvejybos naudojant mažesnių akių (70–89 mm) tinklus pastangos. Dėl to galėjo būti sugauta daugiau mažųjų menkių rūšių žuvų. Prašoma, kad mokslininkai pateiktų rekomendacijas šiuo klausimu.

⁵ Reglamentas (EB) Nr. 1954/2003.

⁶ Reglamentas (EB) Nr. 2340/2002 ir vėlesni pakeitimai.

⁷ Pateikta metiniuose BLS ir kvotų reglamentuose nuo 2003 m., o 2007 m. – Reglamento (EB) Nr. 41/2007 II priede.

Viršuje parodytos mažėjančios pastangos gali būti tiesiogiai nesusijusios su Žvejbos pastangų reglamento II priede nurodytu dienų jūroje skaičiaus sumažinimu. Pastangos pradėjo mažėti dar gerokai prieš nustatant dienų jūroje apribojimus, o pradėjus taikyti šį režimą, nuosmukio lygis nesikeitė. Be to, remiantis valstybių narių pateiktais duomenimis, 2006 m. faktiškai buvo išnaudota tik 72 % suteiktų žvejbos pastangų, o tai rodo, kad pradėtas taikyti režimas laivyno veiklos nesuvaržė.

Vadinasi, dienų jūroje apribojimo dar nepakanka ištekliams atkurti. Be to, įsitikinta, kad ir valstybėms narėms, ir Komisijai yra sunku valdyti šią sistemą. Ji sukritikuota kaip per daug sudėtinga, neskaidri ir sunkiai kontroliuojama. Be to, minėta sistema dubliuojasi su kitais pastangoms taikomais režimais.

Vis dėlto pastangų valdymo sistema padėjo geriau susipažinti su žvejbos laivyno veikla, o tai kai kuriais atvejais paskatino naudoti atrankesnes priemones, kurios gali būti tolesnio gerinimo pagrindas.

2.5. Rezultatai

Bendri rezultatai nuo 2002 m.:

- išteklių atsikūrimo arba saugių biologinių ribų pasiekimo tendencijų nepastebima, o sektoriui ir toliau gresia didelis pavojus. Blogiausia yra giliavandenių žuvų išteklių būklė, šiek tiek geresnė – smulkių pelaginių žuvų rūšių išteklių būklė;
- nors ekonominės veiklos rezultatai pastaraisiais metais blogėjo, teikia vilčių kai kurių rūšių produktyvumas ir kainų didėjimas;
- dienų jūroje sistema dažnai neturėjo ribojančio poveikio bendrosioms žvejbos pastangoms: panašu, kad valdymo sudėtingumas ir sąnaudos yra neproporcingi.

3. TOLESNI VEIKSMAI

Akivaizdu, kad Europos išteklių išsaugojimo padėtis nepasikeitė tiek, kiek reikia. Norint, kad ištekliams būtų saugios biologinės ribos, ir norint pagerinti ilgalaikę ekonominę perspektyvą, būtina ir toliau daug dėmesio skirti BSLK bei pastangų valdymui. Pastangų valdymo taisyklės reikėtų supaprastinti ir padidinti jų veiksmingumą žvejbos kontrolės srityje. Šių tikslų turėtų būti siekiama taikant kolektyvinį principą, kai svarbiausia yra tartis su suinteresuotosiomis šalimis, kaip ir laikytis žvejbos galimybėms skirtų nuostatų.

Be to, šis principas turėtų užtikrinti, kad Taryba, imdamasi priemonių, tinkamai atsižvelgtų į konkrečią žvejbos sektoriaus padėtį įvairiose ES dalyse.

Bet kuriuo atveju kad būtų laikomasi bendrosios žuvininkystės politikos principų, reikia, kad Komisijos pasiūlymas dėl žvejbos galimybių ir išteklių valdymo leistų sumažinti atsargumo ribų neatitinkančių išteklių skaičių. Jei žuvų mirtingumas dėl žvejbos viršija atsargumo ribas, turi būti nustatytos žvejbos galimybės, sumažinančios žuvų mirtingumą dėl žvejbos tiek, kad šios ribos būtų pasiektos. Komisija primigtynai ragina Tarybą priimti sprendimus, kurie nesąlygotų saugių biologinių ribų neatitinkančių išteklių skaičiaus padidėjimo.

Būtina rengti kitus ilgalaikius žuvų išteklių, kuriems reikia pasiekti saugias biologines ribas, atkūrimo ir valdymo planus, o dabartinius planus prireikus patikslinti. Būtina dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad mokslinės rekomendacijos bus pateiktos laiku ir kad jos bus patikimas pagrindas sprendimams BŽP srityje priimti.

Komisija yra išsipareigojusi pagerinti priimamų sprendimų ekonominio ir socialinio poveikio vertinimą. Siekiant šio tikslo, galėtų būti naudingos konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis. Be to, Komisija sieks, kad mokslininkai pateiktų rekomendacijas socialiniais bei ekonominiais klausimais, kad jomis galėtų pagrįsti savo galutinius pasiūlymus.

2008 m. Komisija ketina parengti pasiūlymus dėl dviejų reglamentų, skirtų žvejybos galimybėms: vieną dėl Baltijos jūros išteklių, kuris turėtų būti paskelbtas 2007 m. rugsėjo mėn., o kitą dėl kitų rajonų išteklių, kuris turėtų būti paskelbtas 2007 m. lapkričio mėn.

Teikti naują pasiūlymą dėl giliavandenių žuvų išteklių nenumatyta, nes Tarybos reglamente (EB) Nr. 2015/2006 yra nustatytos giliavandenių žuvų išteklių žvejybos galimybės 2008 m.

Ankstesniame politikos pareiškimo komunikate Komisija jau nurodė pasiūlymų dėl žvejybos galimybių principus. Šie principai ir taisyklės, taikytini rengiant pasiūlymą dėl 2007 m. žvejybos galimybių, lieka galioti ir 2008 m. Tačiau kartu su suinteresuotosiomis šalimis ir valstybėmis narėmis dar turi būti iškelti keli papildomi klausimai. Jie yra nurodyti toliau.

3.1. BSLK nustatymas ištekliams, kuriems nepateiktos su atsargumo ribomis susijusios kiekybinės prognozės

3.1.1. Ištekliai, dėl kurių mokslo agentūros yra pateikusios rekomendacijas

Mokslo agentūros, laikydamosi atsargumo principo, kiekybiškai mažai pagrindžia savo teikiamas rekomendacijas, o vartodamos tokias frazes kaip, pvz., „pastangą reikėtų gerokai sumažinti“, aiškiai nenurodo skaičių. Taip suformuluota rekomendacija buvo pateikta apsvarsčius duomenų pokyčius ir modeliavimo rezultatus, net jei šie ir nebuvo pateikti. Į tokią rekomendaciją reikia atsižvelgti lygiai taip pat rimtai, kaip ir į rekomendaciją, kurioje vadovams yra pateikti matematinio modelio rezultatai. Priešingu atveju mokslininkų pateiktoms rekomendacijoms būtų taikomi nereikalingi suvaržymai – būtų neteisinga reikalauti iš mokslininkų pateikti matematinį modelį, kad į jų rekomendaciją būtų žiūrima rimtai. Be to, vertingi, bet skaičiais nepagrįsti pranešimai dėl žuvų išteklių būklės turi būti paversti praktinėmis priemonėmis. Atsižvelgdama į šiuos klausimus, Komisija laikosi nuomonės, kad reikėtų taikyti šias rekomendacijas:

a) jei ŽMTEK pateiktoje rekomendacijoje konkrečiai nurodoma sugauti leidžiamų kiekių ribos, į ją reikėtų atsižvelgti taip pat, kaip ir tais atvejais, kai kartu pateikiama sugautų kiekių prognozės lentelė: būtina laikytis taisyklės pamažu pasiekti rekomenduojamą sugautų kiekių lygį, BSLK kasmet sumažinant ne daugiau kaip 15 % atsižvelgiant į atitinkamos žvejybos rūšies poreikius ir atitinkamus socialinius ir ekonominius aspektus;

b) jei pateikta rekomendacija sumažinti žvejybos pastangas, reikėtų paprašyti, kad ŽMTEK apskaičiuotų pastangų lygius ir rekomenduotų tinkamą pastangų lygį; kol šis tyrimas atliekamas, BSLK gali būti mažinami iki 15 %;

c) jei yra pateikta skaičiais nepagrįsta nuoroda, kad išteklių kiekis didėja dėl gero išteklių papildymo, BSLK reikėtų 15 % padidinti; ir atvirkščiai – jei pateikta skaičiais nepagrįsta nuoroda, kad ištekliams gresia didelis pavojus arba jie mažėja dėl silpno papildymo, BSLK reikėtų 15 % sumažinti atsižvelgiant į atitinkamos žvejybos rūšies poreikius ir atitinkamus socialinius ir ekonominius aspektus;

d) jei yra pateikta labai tvirta, bet skaičiais nepagrįsta nuoroda, kad ištekliai senka, ir rekomenduojamas nulinis arba kiek įmanoma mažesnis sugauti leidžiamas kiekis, Komisija pasiūlys sugautą kiekį sumažinti iki tokio lygio, kuris atitiktų bet kokios mišrios žvejybos ir susijusių socialinius bei ekonominius aspektus. Jei konkretiems ištekliams yra taikomas atkūrimo planas, remiantis naujausia mokslinė informacija, bus pateiktas geriausiai atkūrimo plano taisyklės atitinkantis pasiūlymas. Bet kuriuo atveju bus pasiūlyta nemažinti sugauti leidžiamo kiekio daugiau, nei leidžia pirmiau apibrėžti bendrieji principai.

Komisija ketina užtikrinti, kad siūlomi BSLK nepaveiktų tausaus atitinkamų išteklių naudojimo. Komisija ragina suinteresuotąsias šalis ir valstybes nares pagerinti duomenų apie jų naudojamus išteklius, taip pat ir ekonominės veiklos rezultatus, kokybę ir pateikti pastabas dėl mokslinių rekomendacijų įgyvendinimo, laikantis pirmiau nurodytų gairių.

3.1.2. *Ištekliai, dėl kurių mokslinės rekomendacijos nepateiktos*

Dėl daugelio išteklių ŽMTEK nepateikė jokių biologinių rekomendacijų ar informacijos. Jeigu nėra nurodytos mokslinės rekomendacijos, gali būti taikomas į bendrąją žuvininkystės politiką⁸ įtrauktas atsargumo principas. Tokiu atveju gali būti vadovaujamas principu, kad žvejybos plėtra negali būti numatyta, nesant mokslinių duomenų, įrodančių, jog ši plėtra galėtų būti tausi. Jei dabartiniai BSLK yra daug didesni nei tikrieji šio laikotarpio sugauti kiekiai, jie turėtų būti derinami su tikraisiais sugautais kiekiais, taikant 15 % metinę normą.

---

8 2002 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2371/2002 dėl žuvų išteklių apsaugos ir tausojančio naudojimo pagal Bendrąją žuvininkystės politiką 2 straipsnis. OL L 358, 2002 12 31, p. 59.

3.2. BSLK nustatymas saugių biologinių ribų reikalavimų neatitinkantiems ištekliams

Naujausia patirtis (žr. 2.5 punktą) rodo, kad sprendimai dėl žvejybos galimybių padaryti pasitarus su suinteresuotosiomis šalimis, kalbant apie orientacinius atsargumo kriterijus, iš esmės nepagerino išteklių būklės. Žvejybos pramonė ir toliau kelia pavojų daugeliui žuvų rūšių.

Tokiu atveju gali būti problemiška taikyti BSLK mažinimo 15 % ribą. Pavyzdžiui, taikant BSLK mažinimo 15 % ribą, nebūtų išvengta menkių išteklių į vakarus nuo Škotijos sumažėjimo.

1985 m. šie ištekliai neatitiko saugių biologinių ribų reikalavimų, o po tų metų išteklių kiekis kasmet mažėjo apie 10 %. Jei tuo laikotarpiu BSLK būtų kasmet sumažintas 15 %, žuvų mirtingumas dėl žvejybos kiekvienais metais būtų sumažėjęs tik 5 %. Tai per lėtas tempas saugiam išteklių atkūrimui užtikrinti. Panašu, kad, norint pastebimai pagerinti žvejybos sektoriaus padėtį, reikėtų taikyti didesnę kaip 15 % mažinimo normą per metus.

Norint, kad minėti ištekliai vėl atitiktų saugių biologinių ribų reikalavimus, reikėtų nustatyti tokias žvejybos galimybes, kurios leistų sumažinti žuvų mirtingumą dėl žvejybos, o tai būtų galima padaryti daugiau kaip 15 % sumažinus BSLK. Kadangi 2007 m. politikos pareiškime buvo numatyta nesiūlyti žvejybos galimybių, kurios ir toliau blogintų išteklių būklę, gali prireikti taikyti pozityvesnį metodą, t. y. tokį metodą, kuris leistų gana greitai priartėti prie saugių biologinių ribų.

Komisija ragina suinteresuotąsias šalis pateikti savo nuomones dėl to, kokiais būdais būtų galima sumažinti ilgalaikį pavojų taikant alternatyvius žvejybos galimybių nustatymo metodus, ypač tuos metodus, kurie padėtų greičiau atkurti saugių biologinių ribų neatitinkančius išteklius, sumažinti saugių biologinių ribų neatitinkančių išteklių skaičių ir sumažinti žuvų mirtingumo dėl žvejybos lygį, jeigu jis viršija atsargumo ribas

3.3. BSLK nustatymas menkų ištekliams, kuriems taikomas menkių atkūrimo planas

Komisija pasiūlys atkūrimo plano nuostatas atitinkančias menkių išteklių žvejybos galimybes 2008 m., jei ŽMTEK sugebės apskaičiuoti išteklių kiekį ir žuvų mirtingumą dėl žvejybos, kad planą būtų galima taikyti tiesiogiai.

2006 m. nepastebėta, kad daugelyje rajonų būtų pastebimai sumažėjęs menkių mirtingumas dėl žvejybos; lygiai taip pat nenustatyta ir reikšmingesnio išteklių atsikūrimo. 2007 m. buvo taikomos valdymo priemonės, panašios į tas, kurios buvo diegiamos nuo 2004 m.; panašu, kad jos bus taikomos ir iki 2007 m. pabaigos. Menkių išsaugojimo priemonės bus dar kartą išnagrinėtos 2007 m. Nors iki 2008 m. nebus pasiūlytas naujas reglamentavimas dėl menkių išteklių atkūrimo, teikiant pasiūlymus dėl 2008 m. menkių žvejybos galimybių, bus atsižvelgta į patirtį, įgytą atliekant peržiūros procedūrą.

Kol Keltų jūros menkės neištrauktos į menkių atkūrimo reglamentą, jų išsaugojimo priemonės bus panašios į priemones, taikomas kitoms menkių atsargoms, ir bus proporcingos toms priemonėms.

Remiantis Edinburge 2007 m. kovo mėn. vykusio simpoziumo dėl menkių atkūrimo rezultatais, bus organizuojamos specialios menkių atkūrimo priemonėms skirtos konsultacijos. Jų patirtis bus panaudota rengiant 2008 m. žvejybos galimybių pasiūlymą, atsižvelgiant į dabartinį planą ir į būsimą jo peržiūrą

3.4. Žvejybos galimybės, susijusios su pastangų valdymu

Komisija, remdamasi dabartiniiais ilgalaikiais valdymo ir atkūrimo planais, pateiks pasiūlymus dėl leistino pastangų lygio pakeitimų.

Siekdama iširti, kaip supaprastinti, pagerinti ir sustiprinti dabartinius žvejybos pastangų režimus, 2007 m. Komisija pradės diskusijas su visomis suinteresuotosiomis šalimis ir valstybėmis narėmis. Iš pradžių bus diskutuojama dėl pastangų ir pajėgumų rodiklių (COM(2007)39), atsižvelgiant į simpoziumo dėl menkių atkūrimo rezultatus. Remdamasi diskusijų rezultatais, Komisija nustatys dabartinių pastangos režimų bendrąsias taisykles. Tai leis pagerinti įgyvendinimo užtikrinimą bei veiksmingumą ir galiausiai atkurti menkių išteklius. Remiantis diskusijų rezultatais, 2007 m. gali būti priimti pasiūlymai dėl 2008 m. taikytinų pereinamojo laikotarpio priemonių.

Suinteresuotosios šalys ir valstybės narės raginamos aktyviai dalyvauti šiose diskusijose.

4. TECHNINĖS PRIEMONĖS

Į kasmetinių žvejybos galimybių reglamentus įtrauktų techninių priemonių skaičius bus sumažintas, perkeltas tas priemones į kitus tris reglamentus.

Pasiūlymą dėl Šiaurės Vakarų Atlanto žvejybos organizacijos (NAFO) reguliuojamame rajone taikytinų apsaugos ir įgyvendinimo užtikrinimo priemonių Taryba turi priimti 2007 m. gegužės mėn. Šiuo metu peržiūrimos žvejybos Atlanto vandenyse techninės priemonės, ir 2007 m. rudenį bus pateiktas pasiūlymas, kuriame bus iš naujo apsvarstytas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 850/98. Be to, pirmojoje 2007 m. pusėje Komisija taip pat pateiks Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (TATAK) rekomenduojamų priemonių reglamento pasiūlymą.

Atliekant bendrąją techninių priemonių peržiūrą, bus patikslintos priemonės, skirtos gelminei žvejybai žiauniniais tinklaičiais. Pereinamojo laikotarpio priemonės 2008 m. gali būti pateiktos III priede.

Komisija kartu su suinteresuotosiomis šalimis ir valstybėmis narėmis aptars žvejybos valdymo priemonių įgyvendinimą Viduržemio jūroje. Jei bus susitarta, kad būtų naudinga anksti priimti priemones, Komisija gali pateikti jas III priede.

Atskirame komunikate išsamiai nagrinėjamas žuvų išmetimo į jūrą klausimas⁹. Prireikus III priede dar gali būti pateiktos kelios pradinės priemonės išmetimams į jūrą sumažinti.

5. KITI KLAUSIMAI

Valstybės narės įsipareigojo teikti duomenis apie 2007 m. sugaunamus paprastuosius dygliaryklius. Remdamasi tais duomenimis, Komisija valstybėms narėms pateiks vieną arba daugiau BSLK ir skirs lėšų senkantiems šių žuvų ištekliams išsaugoti.

2007 m. Komisija užsiims ilgalaikiu planu, skirtu šiaurinių jūrų lydekų ištekliams, atliks poveikio vertinimą ir tarsis su suinteresuotosiomis šalimis. Ilgalaikis planas turėtų atitikti 2002 m. pasaulio aukščiausiojo lygio vadovų susitikime tvaraus vystymosi klausimais priimtą sprendimą dėl didžiausio ilgalaikio sugaunamo kiekio principo taikymo.

Komisija, pasitarusi su valstybėmis narėmis, Tarptautinei Atlanto tunų apsaugos komisijai 2007 m. pateiks rekomendaciją dėl atlantinio silkiaryklio. Atitinkamos priemonės bus pasiūlytos kartu su 2008 m. žvejybos galimybėmis.

6. IŠVADA

Suinteresuotosios šalys ir valstybės narės yra raginamos išsamiai išnagrinėti iškeltus klausimus. Kad būtų galima laiku pasinaudoti konsultacijų rezultatais, Komisija prašo pateikti atsakymus iki 2007 m. liepos 31 d.

---

⁹ Nepageidaujamos priegaudos mažinimo ir jos išmetimo panaikinimo Europos žvejyboje politika COM(2007) 136 galutinis.